

FAQ

MESTSAMENSTELLINGEN

Versie 1.6 – 10.04.2020

INHOUD

1	FAQ.....	5
1.1	KEUZE VOOR FORFAIT OF ANALYSE	5
1.1.1	Op welk niveau zit bij keuze analyses de mogelijkheid om te werken met verschillende analyses?	5
1.1.2	Waar moet ik de keuze als landbouwer bevestigen	5
1.1.3	Mestaanvraag en volmachten	5
1.1.4	Wat wordt er bedoeld met soortgelijke vrachten?	5
1.1.5	Bij afzet naar een derogatielandbouwer kan ik dan kiezen voor die mestsoort voor forfait?	6
1.1.6	Als je derogatiebedrijf bent, en je laat rundveemest komen, moet je dan voor alle eigen mest (van dezelfde mestsoort) analyse kiezen?	6
1.1.7	Als je voor forfait kiest, en je gaat een deel van de mest scheiden. Dan moet je voor de dunne fractie en dikke fractie analyses nemen. Maar mag je voor de ruwe mest (de hoeveelheid die niet gescheiden wordt) de forfait blijven kiezen?	6
1.1.8	Hoe moeten verzamelpunten omgaan met deze wijze van werken? Kan een verzamelpunt werken met analyses?	6
1.1.9	Moet een landbouwer ieder jaar ten laatste op 15/2 een eventuele wijziging in keuze laten weten?	7
1.1.10	Hoe moeten grensboeren omgaan met het nieuwe systeem en de keuze?	7
1.1.11	Wat met een rundveebedrijf met 3 exploitaties die mest versteekt van de ene naar de andere exploitatie?	7
1.1.12	Tijdelijke opslag van mest bij derden? Drijfmest van landbouwer X (derogatie bedrijf) naar een andere actieve landbouwer voeren op forfait omdat opslag bij landbouwer X te klein is mag die mest dan terug komen naar landbouwer X met forfaitaire norm?	7
1.1.13	De export van kippenmest kan ook op forfait?	8
1.2	WERKEN MET ANALYSES	8
1.2.1	Tijdspanne tussen monsternamen en analyse?	8
1.2.2	Wat is de termijn die tussen 2 vrachtanalyses mag zitten?	8
1.2.3	Wat indien men een nieuw staal laat nemen en het oude is nog geldig?	9
1.2.4	Waarom is er bij analyse onderscheid tussen traditioneel en emissiearm en bij forfait niet?	9
1.2.5	Wanneer kan een opslagstaal voor varkensmest wel nog?	9
1.2.6	Wat is de correcte bemonsteringsmethode voor mengelingen met varkensmest en gescheiden varkensmest?	10
1.2.7	Overruled een individueel vrachtstaal een gemiddelde samenstelling?	11
1.2.8	Wat met mengelingen van varkensmest?	11
1.2.9	Landbouwer kiest FF voor mestvarkens. In april beslist hij mest te scheiden: een deel gaat weg, een deel gaat terug in de kelder. Kan dan nog gewerkt worden met FF?	12
1.2.10	Wat als een producent start met mestvoeren, gepland is van de derde en de vijfde vracht een staal te nemen, maar na 2 vrachten wordt het transport door de ontvangende landbouwer afgeblazen omdat zijn land toch nog natter is dan gedacht.	12
1.2.11	Wat als men met 2 of 3 voeders tegelijk mest opgehaald? Wie moet de analyse nemen?	13
1.2.12	Wat als de analyse nog niet gekend is op dag van transport?	13
1.2.13	Hoe moet er correct bemest worden als analyseresultaat nog niet gekend is?	13
1.2.14	Hoe moet de staalname gezien worden voor de landbouwbedrijven gelegen naast een mestverwerking (gebruik van overdrachtsformulier)?	13
1.2.15	Moeten de staalnames van andere meststoffen, ook aangemeld worden in SMIL, en moeten de resultaten ook doorgegeven worden door de labo's in SMIL?	13
1.2.16	Mogen staalnemers van erkende laboratoria dan geen stalen meer nemen van mest?	14
1.2.17	Hoe gaat de mestbank omgaan met burenregelingen die gereden worden op basis van het nieuwe systeem?	14

1.2.18	Is een analyse van digestaat afgeleverd door een niet VLM erkend labo rechtsgeldig?	14
1.3	BSM	15
1.3.1	Kan BSM aangevraagd worden voor gescheiden varkensmest?	15
1.3.2	Vork gelijk voor zeugen en vleesvarkens?	15
1.3.3	BSM. Waar moet ik rekening mee houden in mijn monsternamecampagne?	15
1.3.4	Moeten alle analyseresultaten van eenzelfde jaar zijn om een BSM te bepalen?	16
1.3.5	Is er een mogelijkheid dat een landbouwer aangeeft dat stalen niet relevant zijn voor bedrijfsvoering zodat deze niet meegenomen worden voor BSM?	16
1.3.6	Is een BSM mogelijk bij een traditionele stal en emissiearme stal op zelfde locatie?	16
1.3.7	BSM. Kan er altijd eerst naar de laatste 4 analyseresultaten gekeken worden om te zien of BSM voldoet, indien niet, alle stalen meerekenen?	16
1.4	FORFAIT	17
1.4.1	Op welke basis zijn de nieuwe forfaitwaarden van varkensmest er gekomen?	17
1.4.2	Welke varkensmest codes zijn er vanaf 2018 van toepassing?	17
1.5	STOCK	18
1.5.1	Hoe zit het met een zeughouder waar de gedekte en kraamzeugen op 2 aparte kelders zitten? Zijn eindstock 2017 wordt opgegeven aan het huidige forfait voor zeugen+biggen. Volgend jaar kiest hij voor analysesysteem. Dan wordt de stock op 1/01/2018 uitgesplitst naar dekzeug en kraamzeug met elk hun eigen analyse? Hoe wordt die hoeveelheid zeug+big uitgesplitst naar die twee mestsoorten?	18
1.5.2	Wat met de stock bij een landbouwer die kiest voor analyses?	18
1.5.3	Een rundveehouder die zijn eindstock 2017 opgeeft met een analyse van 2017, en in 2018 kiest voor FF-systeem, ziet dus zijn opgeslagen hoeveelheid mest omgezet naar de FF-cijfers. Dit kan betekenen dat de opgeslagen hoeveelheid nutriënten stijgt of daalt? Klopt dit?	19
1.6	NER	20
1.6.1	Zal in de toekomst de berekening van de te verwerken hoeveelheid stikstof voor de plicht nav overname van NER zonder 25 % annulering ook met nieuwe cijfers gebeuren ?	20
1.6.2	Er staat vermeld dat bij vrijwillige annulatie van NER MVW dit doorgegeven wordt aan de vergunningverlenende overheid. Welke is de aanleiding hiervoor ?	20
1.6.3	Overlatten van NERD's => laatste 3 jaar geen boete of dergelijke gekregen omwille van niet-bewezen mestafzet maar balans klopt wel niet => word ik al dan niet gekort op overdracht van NER?	20
1.6.4	Doordat de plicht NER-MVWv daalt, zal bij een aantal landbouwers de basisplicht stijgen. Is dit al gesimuleerd op Vlaams niveau?	21
1.7	DE MESTBALANS	21
1.7.1	Waar zit de link met de mestbalans?	21
1.8	TRANSPORTEUR EN TRANSPORTSTALEN	22
1.8.1	Waarom worden EM ingeschakeld om transportstalen te nemen	22
1.8.2	Moet een erkend mestvoerder een dergelijke kwalificatie hebben?	22
1.8.3	Moet een erkend mestvoerder een opleiding bij VITO en VLM gevolgd hebben?	23
1.8.4	Wat houdt de procedure van erkenning voor transportstalen juist in?	23
1.8.5	NIR-systeem	23
1.8.6	Juridische aansprakelijkheid van het nemen van vrachtstalen	23
1.8.7	Facturatie van de monstername?	24
1.8.8	Bewaring van de monsters	24
1.8.9	Welke bemonsteringsapparaten zijn allemaal toegelaten?	24

1.8.10	Moet het bemonsteringsapparaat vast gemonteerd staan op transportmiddel?	24
1.8.11	Mogen EM die zelf landbouwer zijn stalen nemen van hun eigen mest?	24
1.8.12	Mag een chauffeur van een transportbedrijf dat gekwalificeerd is stalen nemen van een transport dat niet gevoerd wordt door het bedrijf.	24
1.8.13	Mag een chauffeur in onderaaneming bij een gekwalificeerd transporteur stalen nemen?	25
1.8.14	Mogen erkend mestvoerders die stalen nemen hun stalen afleveren bij een ophaalpunt van een labo?	25

- 1 mestsaamenstelling voor alles -> we raden dan steeds aan van minstens 1 vrachtaal te nemen van iedere stal zodat hij toch een beeld heeft op mogelijke afwijkingen.
- **Optie 2:**
 - Mestsamenstelling 1 voor stal 1 tem 5 omdat dit emissiearme stallen zijn
 - Mestsamenstelling 2 voor stal 6 tem 10 omdat dit traditionele stallen zijn

En zo zijn er veel combinaties mogelijk. Blijft in de filosofie dat hij zodanig moet opsplitsen dat de samenstelling de werkelijkheid benadert.

Luchtwasser valt dus niet onmiddellijk onder emissiearme stal, we beschouwen dat als traditionele stal. Uit het project is wel gebleken dat landbouwers met een wasser dikwijls het spuiwater in de kelder steken op 1 bepaald moment in het jaar. Dit geeft op dat moment een serieuze wijziging in samenstelling waardoor hij wsl nooit zal kunnen werken met een BSM tenzij hij zijn bedrijfsvoering aanpast en dus meer gespreid het spuiwater in zijn kelder steekt of de spui apart afvoert.

1.1.5 Bij afzet naar een derogatielandbouwer kan ik dan kiezen voor die mestsoort voor forfait?

Neen, afzet naar derogatielandbouwer moet met een analyse waarvan de resultaten gekend zijn vóór transport. Indien men wil blijven afzetten naar deze landbouwer moet men kiezen voor analyse voor die mestsoort. Alles dient dan ook op basis van analyseresultaten te vertrekken ook naar andere niet-derogatie afnemers en naar eigen gronden.

1.1.6 Als je derogatiebedrijf bent, en je laat rundveemest komen, moet je dan voor alle eigen mest (van dezelfde mestsoort) analyse kiezen?

Derogatiemest die gebruikt wordt als eigen mest naar eigen grond, kan zonder analyse. Een derogatielandbouwer kan zijn eigen mest gebruiken op zijn derogatiepercelen en kan hierbij kiezen voor de forfait. Dus ook voor afzet naar derden van deze mest.

1.1.7 Als je voor forfait kiest, en je gaat een deel van de mest scheiden. Dan moet je voor de dunne fractie en dikke fractie analyses nemen. Maar mag je voor de ruwe mest (de hoeveelheid die niet gescheiden wordt) de forfait blijven kiezen?

In dergelijk geval zit je met 3 verschillende mestcodes op je bedrijf (Ruwe mest, dikke fractie en dunne fractie). De keuze zit op het niveau van de mestcode. Dus dat kan op voorwaarde dat deze wel apart worden opgeslagen.

1.1.8 Hoe moeten verzamelpunten omgaan met deze wijze van werken? Kan een verzamelpunt werken met analyses

Verzamelpunten: kunnen blijven werken met berekende waarden (verandert niks aan huidige manier van werken)

Het is niet aangewezen dat men met analyses werkt op een verzamelpunt. Zeker als er ook opslag is van varkensmest, waarvoor putanalyse niet meer toegestaan is. Een analyse is ook maar geldig voor de mest aanwezig in het verzamelpunt op moment dat de staalname wordt uitgevoerd en tot zolang men er geen andere mest aan toevoegt.

Conclusie: een verzamelpunt kan ook met een analyse werken

- Vrachtaal: geldt enkel voor afvoer van die vracht

////////////////////////////////////

- Opslagstaal: geldig zo lang er geen nieuwe aanvoer is, en niet mogelijk voor als er varkensmest in opslag zit (al dan niet gemengd met iets anders)
- Gemiddelde van vrachstalen: geldig zo lang er geen nieuwe aanvoer is

De inhoudswaarden of het berekende gemiddelde wordt mee verrekend in het register.

1.1.9 Moet een landbouwer ieder jaar ten laatste op 15/2 een eventuele wijziging in keuze laten weten?

Keuze tussen forfait en analyse is de sleutel van het systeem. Landbouwers kunnen niet switchen in het midden van het jaar. Ieder jaar dient men effectief voor 15/02 een wijziging in keuze te melden. Indien men niets laat weten gaat Mestbank ervan uit dat men blijft in het systeem waarmee men werkte in het jaar voordien.

Ook landbouwers die kiezen voor forfait voor een bepaalde mestcode moeten deze mestcode toevoegen via keuze mest. Het zijn enkel die mestcodes die beschikbaar komen in MTIL en later in het loket burenenregeling

1.1.10 Hoe moeten grensboeren omgaan met het nieuwe systeem en de keuze?

Vlaamse boeren met Nederlandse gronden: keuze maken tussen algemene forfait of analysesysteem. Ook de mest via grensboerdocumenten zal afgezet worden cfr. het systeem dat door de landbouwer werd gekozen.

Grensboeren met Vlaamse gronden: alles wordt op algemene Vlaamse forfait afgerekend, indien geen forfait beschikbaar: analyse door erkend Vlaams labo. Landbouwer die toch op analyses wil werken moet via het Mestbankloket in het menu Keuze mest de keuze maken voor analyses.

Alle analyses moeten conform de geldende Vlaamse analysereglementering.

1.1.11 Wat met een rundveebedrijf met 3 exploitaties die mest versteekt van de ene naar de andere exploitatie?

Een rundveebedrijf met 3 exploitaties kan tussen de exploitaties mest vervoeren. Als deze landbouwer van exploitatie 1 rundermengmest afzet naar een derogatiebedrijf dan moet hij voor exploitatie 1 kiezen voor analyse voor zijn rundermengmest.

Hij mag voor exploitatie 2 en 3 de rundermengmest op FF kiezen. Als hij dan in het kader van opslagcapaciteit mengmest afvoert van exploitatie 2 naar 1, dan kan dit ook op FF gebeuren. Als hij mengmest van exploitatie 1 afvoert, is wel alles op analyse.

Ook hier gaan we ervan uit dat hij werkt met realistische waarden. De rundveemest op 2 en 3 zal de FF benaderen. Als deze bij 1 terechtkomt, is het best dat deze stalen neemt na de toevoeging van de mest uit 2 of 3.

1.1.12 Tijdelijke opslag van mest bij derden? Drijfmest van landbouwer X (derogatie bedrijf) naar een andere actieve landbouwer voeren op forfait omdat opslag bij landbouwer X te klein is mag die mest dan terug komen naar landbouwer X met forfaitaire norm?

Stel de mest gaat in een aparte opslag bij andere landbouwer.

Mest kan op forfait naar andere landbouwer die geen derogatielandbouwer is als producent koos voor forfait.

////////////////////////////////////

- 2de staal genomen op volgende maandag moet in analyse zijn op de maandag nadien.

Analyse gestart wil niet zeggen analyse afgerond en gerapporteerd.

1.2.3 Wat indien men een nieuw staal laat nemen en het oude is nog geldig?

Indien een landbouwer mest afzet waarvan nog een geldig analysesresultaat bestaat dan kan hij op moment van transport kiezen welke waarde hij voor dit transport wil gebruiken.

- Kiest hij de nog geldige analyse dan gebruikt hij de inhoudswaarden van die analyse voor transport
- Kiest hij voor de inhoud die wordt bepaald op basis van de stalen die worden genomen dan moet de transporteur aangeven in MTIL dat het een transport betreft op basis van inhoudswaarden nog niet gekend. Nadien kan dan nagemeld worden met de effectieve waarde.

Van zodra het nieuwe resultaat beschikbaar is dan is het de regel dat meest recente analyse geldt.

Vanaf 2019 zal in MTIL de samenstelling automatisch zijn ingebouwd. Kiezen voor N en P2O5 gelijk aan 0 wil zeggen dat analyse nog niet gekend is. Van zodra deze gekend zijn bij VLM zal het systeem deze documenten automatisch aanpassen. Namelding voor samenstelling is dan niet meer nodig.

1.2.4 Waarom is er bij analyse onderscheid tussen traditioneel en emissiearm en bij forfait niet?

Zie ook vraag [hierboven](#).

Wat betreft de forfaitaire normen, is het inderdaad zo dat er geen opsplitsing is in de forfaits. Er zijn onvoldoende data om dat te doen. Ook hier is de opmerking dat we streven naar realistische waarden van de mest en bij goed management van een emissiearme stal zal best gekozen worden voor analyses. Dat zou eigenlijk de dag van vandaag ook al zo moeten zijn.

1.2.5 Wanneer kan een opslagstaal voor varkensmest wel nog?

[VLAREME Artikel 10.2.3.6: gaat over het nemen van putstaal van de mestopslag, wanneer kan dit voor varkens? Want in 10.2.3.5 staat dat er in principe niet met putstalen kan gewerkt worden bij mengmest van varkens.](#)

Dat staat daarin omdat dat **in 1 zeer uitzonderlijke situatie** wel moet worden voorzien voor de aangifte van de inhoud van de opslag om het geheel sluitend te maken.

Dit kan enkel in geval we het hebben over een mengeling van varkensmest omdat daar geen forfait van bestaat.

Regel die wordt in acht genomen voor het bepalen van de inhoud van de opslag varkensmest op 1 januari.

- Indien er een geldige gemiddelde samenstelling van minstens 2 vrachtanalyses is gekend van max drie maand oud dan is dat de samenstelling voor de opslag
- Indien bovenstaande er niet is dan wordt de inhoud bepaald door het gemiddelde van alle gekende vrachtanalyses van het afgelopen jaar te nemen (moeten er dus minstens 2 zijn)
- Indien er geen enkele of maar 1 vrachtanalyse beschikbaar is wordt de forfait genomen (kleine bedrijven bvb)
- Indien er geen forfait is, dient men een putstaal te nemen. (Dus enkel in geval van mengeling of zeugen dekstal en zeugen kraamstal)

1.2.6 Wat is de correcte bemonsteringsmethode voor mengelingen met varkensmest en gescheiden varkensmest?

De wetgeving zegt het volgende:

*Art. 10.2.3.5. Voor het bepalen van de hoeveelheid meststoffen, uitgedrukt in kg N en in kg P₂O₅, kan alleen gebruikgemaakt worden van een putstaal als in de opslag die bemonsterd wordt **geen mengmest die afkomstig is van varkens**, is opgeslagen.*

Elke opslag waar iets bijgemengd zit dat varkensmengmest is kan niet met een putstaal. Dus een opslag die mengmest van varkens bevat, **moet met vrachstalen** bemonsterd worden.

Dikke en dunne fractie, gieren effluent zijn geen varkensmengmest dus vallen niet onder de wettelijke verplichting.

- **Dikke fractie** is vast mest. Dat is een andere bemonsteringsmethode
- **Dunne fractie** kan met putstalen omdat dit geen mengmest, maar vloeibare mest is
- **Effluent** kan met putstalen omdat dit geen mengmest, maar vloeibare mest is

Mestcode	Mestnaam	Mestvorm	Omschrijving	Forfait	Analyse	Vrachstalen verplicht
8	Zeugen en Biggen	Gier	Gier van zeugen en biggen tot 20kg	ja	ja	nee
9	Zeugen en biggen	Mengmest	mest van zeugen en biggen tot 20 kg	ja	ja	ja
11	Vleesvarkens	Gier	Vleesvarkens gier	ja	ja	Nee
12	Vleesvarkens	Mengmest	vleesvarkensmest	ja	ja	ja
46	Zeugen kraamstal	Mengmest	enkel mest van de zeugen in de kraamstal (incl. biggen tot 7kg)	nee	ja	ja
45	Zeugen dekstal	Mengmest	enkel mest van de zeugen in de dekstal	nee	ja	ja
499	Biggen	Mengmest	enkel mest van de biggenbatterij (7kg – 20kg)	ja	ja	ja
747	Mengeling varkensmest	Mengmest	mengeling van meerdere soorten varkensmengmest	nee	ja	ja
748	Mengeling varkensmest	Mengmest	mengeling van varkensmengmest	nee	ja	ja

//

	en rundveemest		en rundveemengmest			
481	Varkensmest na scheiding dun	Vloeibare mest	dunne fractie na scheiden varkensmest	nee	ja	nee
482	Varkensmest na scheiding dik	Vaste mest	dikke fractie na scheiding varkensmest	nee	ja	nee
741	Mengeling varkens en spui chemische wasser	Vloeibare mest	mengeling van varkensmest en spuiwater van een chemische wasser	nee	ja	ja
744	Mengeling varkens en spui biol wasser	Vloeibare mest	mengeling van varkensmest en spuiwater van een biologische wasser	nee	ja	ja

1.2.7 Overruled een individueel vrachtstaal een gemiddelde samenstelling?

De gemiddelde mestsamenstelling van minstens 2 vrachten blijft 3 maanden geldig. Stel dat er in die periode een individueel vrachtstaal wordt genomen, vervalt dan de eerste gemiddelde mestsamenstelling of wordt die individuele vrachtstaal dan enkel voor die vracht gebruikt? Of ben je dan verplicht om te zorgen dat er 2^e vrachtstaal wordt genomen om een nieuwe gemiddelde samenstelling te bekomen?

In zo een geval geldt de individuele vrachtanalyse enkel voor die vracht. En kan nadien binnen de termijn van 3 maand verder gereden worden met de oude gemiddelde waarde. Maar stel dat de individuele vracht extreem zou afwijken van de gemiddelde, dan kan de landbouwer beter nieuwe analyses nemen, want daar moet dan toch een reden voor zijn als het over dezelfde mestsamenstelling gaat.

1.2.8 Wat met mengelingen van varkensmest?

Stel boer kiest voor zijn diersoorten algemene forfait maar in de loop van het jaar mengt hij 2 verschillende mesten (zeugen en vleesvarkens)?

Vanaf het moment dat een landbouwer mestsoorten mengt, zit hij met een andere mestsoort waarvoor hij dan mogelijks geen keuze heeft gemaakt. Voor mengeling varkens bestaat er geen forfaitaire waarde dus valt men onmiddellijk onder analyses om dit product af te zetten.

Zie ook de [tabel](#) hierboven met meer uitleg over de mestcodes wat wel en niet kan als mengeling. Men kan nieuwe geproduceerde mestcodes steeds toevoegen doorheen het jaar.

Van zodra men verschillende mestsoorten gaat mengen kan forfait niet en dient deze mest afgezet te worden met code mengeling op basis van analysewaarden. Mestbank heeft verschillende codes voorzien voor mengelingen van mest.

mestcode	Naam	Mest type	Mestvorm
37	MENGELING	DIERLIJKE	GIER
38	MENGELING	DIERLIJKE	MENGMEST
39	MENGELING	DIERLIJKE	VASTE MEST
467	MENGELING DIERLIJKE EN SPUI BIOL WASSER	DIERLIJKE	VLOEIBARE MEST
667	MENGELING DIERLIJKE EN ANDERE MEST	DIERLIJKE	VASTE MEST
707	MEST (MENGELING) NA SCHEIDING DIK	DIERLIJKE	VASTE MEST
710	MENGELING ANDERE MESTSTOFFEN	ANDERE	VLOEIBARE MEST
736	DUNNE FRACTIE MENGELING	DIERLIJKE	VLOEIBARE MEST
737	MENGELING DEROGATIEMEST	DIERLIJKE	GIER
738	MENGELING DEROGATIEMEST	DIERLIJKE	MENGMEST
739	MENGELING DEROGATIEMEST	DIERLIJKE	VASTE MEST
740	MENGELING DIERLIJKE EN SPUI CHEM WASSER	DIERLIJKE	VLOEIBARE MEST
741	MENGELING VARKENS EN SPUI CHEM WASSER	DIERLIJKE	VLOEIBARE MEST
742	MENGELING RUNDVEE EN SPUI CHEM WASSER	DIERLIJKE	VLOEIBARE MEST
743	MENGELING PLUIMVEE EN SPUI CHEM WASSER	DIERLIJKE	VLOEIBARE MEST
744	MENGELING VARKENS EN SPUI BIOL WASSER	DIERLIJKE	VLOEIBARE MEST
745	MENGELING RUNDVEE EN SPUI BIOLWASSER	DIERLIJKE	VLOEIBARE MEST
746	MENGELING PLUIMVEE EN SPUI BIOL WASSER	DIERLIJKE	VLOEIBARE MEST
747	MENGELING VARKENSMEST	DIERLIJKE	MENGMEST
748	MENGELING VARKENSMEST EN RUNDVEEMEST	DIERLIJKE	MENGMEST

1.2.9 Landbouwer kiest FF voor mestvarkens. In april beslist hij mest te scheiden: een deel gaat weg, een deel gaat terug in de kelder. Kan dan nog gewerkt worden met FF?

Neen, het betreft een mengeling. Mengeling moet altijd met analyse, want daar bestaan geen forfaits van.

1.2.10 Wat als een producent start met mestvoeren, gepland is van de derde en de vijfde vracht een staal te nemen, maar na 2 vrachten wordt het transport door de ontvangende landbouwer afgeblazen omdat zijn land toch nog natter is dan gedacht.

Het moment waarop vrachten worden bemonsterd bepaalt de geldigheid van een analyseresultaat en dus de periode waarin dit kan gebruikt worden.

Dit zijn uitzonderlijke situaties die een uitzonderlijke procedure vergen. Een aanpassing van de algemene regels hiervoor is niet gepast. In dergelijke gevallen zal men een wijzigingsdocument indienen met een omschrijving waarom hij de vrachten wil afrekenen op basis van een analyse na transportdatum, of een analyse die reeds vervallen is.

1.2.11 Wat als men met 2 of 3 voerders tegelijk mest opgehaald? Wie moet de analyse nemen?

Het is de verantwoordelijkheid van de landbouwer dat hij een analyse heeft van de mest waarmee wordt gereden. Of dat nu door voerder 1, 2, 3 of 4 wordt gedaan of door een erkend staalnemer doet er niet toe. Dit moet wel minstens gebeuren per exploitatie en een eerste bemonstering van een vracht op de eerste dag dat er gereden wordt. De landbouwer dient dus duidelijk af te spreken wie de stalen neemt in dergelijk geval. Eens er een geldig staal is, dan kan dat staal gebruikt worden door alle voerders die binnen de 3 maand mest afzetten.

1.2.12 Wat als de analyse nog niet gekend is op dag van transport?

Dat is niet anders dan de dag van vandaag. Men moet dan aangeven dat het gaat om een analyse waarvan resultaat niet gekend is in MTIL. Er wordt dan ook gereden met waarde 0. De termijn tot aanpassen is 40 dagen. In principe is dat wel een termijn waarbinnen analyseresultaten gekend zullen zijn.

In de verdere toekomst zal de Mestbank dat automatisch gaan aanpassen. Dan zal men op basis van de resultaten die de Mestbank bereiken alle transporten die gereden zijn op 0 automatisch gaan aanpassen aan de waarde van de analyse van zodra de samenstelling is gekend bij VLM.

1.2.13 Hoe moet er correct bemest worden als analyseresultaat nog niet gekend is?

In geval er geen analyseresultaat is klopt het gegeven dat men niet weet wat de inhoud is en hoe men moet bemesten. Nu dat is de dag van vandaag niet anders. Ook nu bestaat het systeem om te rijden met mest waarvan de analyse nog niet is gekend, anderzijds weet men ook dat de huidige forfaits niet realistisch zijn en dat bemesting op basis van die waarden ook niet correct kan/kon.

Men moet bij de bemesting werken met een bepaalde veiligheidsmarge, zeker als er geen voorgeschiedenis is met betrekking op de mestsamenstelling.

1.2.14 Hoe moet de staalname gezien worden voor de landbouwbedrijven gelegen naast een mestverwerking (gebruik van overdrachtsformulier)?

Indien een landbouwer kiest voor analyses dient dit te gebeuren op basis van vrachtstalen als het gaat over varkensmest. Dit valt volledig onder de nieuwe wetgeving net zoals bij andere bedrijven. Indien men werkt met een rechtstreekse leiding naar de verwerking moet er ergens tussen de pomp en de verdere leidingen de mogelijkheid worden gemaakt om een bemonsteringstoestel tussen te koppelen.

Naar frequentie toe is het zo dat op het moment dat men overpompt er steeds een analyse moet zijn van de betrokken mest van max 3 maand oud. Bij het nemen van de monsters moeten er dus minstens 2 stalen genomen worden dwz 2 recipiënten gevuld worden tijdens het overpompen. Het begin van het overpompen en einde moeten best worden vermeden.

1.2.15 Moeten de staalnames van andere meststoffen, ook aangemeld worden in SMIL, en moeten de resultaten ook doorgegeven worden door de labo's in SMIL?

Ja alle stalen die men wil gebruiken voor de mestbank moeten in SMIL aangemeld worden door labo of door staalnemer en de resultaten moeten bezorgd worden aan VLM via dat loket.

1.2.16 Mogen staalnemers van erkende laboratoria dan geen stalen meer nemen van mest?

Uiteraard kunnen staalnemers nog stalen nemen, het zijn de laboratoria zelf die aangegeven hebben dat ze niet de capaciteit hebben om dit op te vangen ([zie ook vraag hierboven](#)). Dat EM zomaar stalen gaan mogen nemen zonder opleiding klopt niet. De opleiding van november 2017 op zich is niet verplicht, omdat de opleiding niet zozeer over de staalname op zich gaat maar over de manier waarop je een dossier samenstelt om bevoegd verklaard te worden om stalen te nemen.

De uiteindelijke kwalificatie is gekoppeld aan de indiening van uw dossier en aan een audit van VITO. Dus zij moeten ook net zoals de laboratoria en staalnemers een dossier indienen en goedkeuring krijgen. We willen alleen de service leveren dat zo een dossier niet zo moeilijk is om samen te stellen, het staat hen immers vrij om het volledig zelf te doen of hiervoor een bureau aan te spreken. Vandaar dat deze opleiding niet verplicht is.

Bijkomend is het ook zo dat de **transporteurs enkel gekwalificeerd kunnen worden voor het nemen van vrachtstalen** van drijfmest die effectief worden gereden en dus **niet bemonstering van putten, opslagen of vaste mest**. Een lijst met gekwalificeerde transporteurs is beschikbaar op de [website](#).

1.2.17 Hoe gaat de mestbank omgaan met burenregelingen die gereden worden op basis van het nieuw systeem?

Burenregeling kan voorlopig nog afgesloten worden voor 1 jaar. Een landbouwer moet dan opgeven hoeveel ton hij wil afzetten naar zijn collega.

- Zij die werken met **forfait of BSM** zullen dan verder niets moeten doen, want voor hen wordt N en P2O5 berekend op basis van de forfaitaire cijfers of de BSM.
- Landbouwer die met **analyses** werkt zal als er een geldige analyse is die waarden gebruiken op moment van opmaak van de burenregeling. Is er geen geldige analyse dan de forfait.
 - o Aanbieder moet ervoor zorgen dat als men rijdt in het kader van de burenregeling er steeds een analyse is die max 3 maand oud is.
 - o Op het einde van het jaar moet men dan bevestigen hoeveel mest er effectief werd gereden met de op dat moment geldende samenstelling.

1.2.18 Is een analyse van digestaat afgeleverd door een niet VLM erkend labo rechtsgeldig?

Voor alles wat geen ruwe dierlijke mest is, aanvaarden we ook labo's die erkend zijn door OVAM (staalname en analyse methodiek omschreven in het CMA). Dtz dat voor oa slibs, digestaten,... ook de laboratoria erkend door OVAM rechtsgeldige staalname en analyses kunnen doen ongeacht of er dierlijke mest in verwerkt zit of niet.

Opgelet: De meldingsplicht in SMIL voor staalname van mest is ook voor hen van toepassing.

////////////////////////////////////

1.3 BSM

1.3.1 Kan BSM aangevraagd worden voor gescheiden varkensmest?

Een BSM kan men sowieso niet aanvragen. Een BSM wordt voorgesteld door VLM op basis van een verzameling van analyses. Men kiest dus voor analyse in dergelijke gevallen daar er geen FF bestaat. Dwz dat men dus om de 3 maand (toch als men transport wil doen) stalen moet hebben.

Voor dikke fractie en dunne fractie van gescheiden mest zal in eerste instantie geen BSM kunnen. We hebben daar, net zoals voor rundermest, nog geen gegevens over. Mogelijks moeten bij die mestsoorten andere marges gehanteerd worden. Dus voorlopig niet, maar kan in de toekomst er wel bijkomen.

1.3.2 Vork gelijk voor zeugen en vleesvarkens?

Het is toch niet logisch dat dezelfde vork wordt toegepast voor alle diercategorieën (zeugen-varkens)?

Dit klopt enerzijds wel, de inhoud van zeugenmest zijn lager waardoor de toegelaten afwijking groter is dan bij vleesvarkens, maar anderzijds is ook uit het project gebleken dat deze mestsoort variabelere is wat dan weer een grotere marge voor zeugenmest verantwoord.

1.3.3 BSM. Waar moet ik rekening mee houden in mijn monsternamecampagne?

Indien de landbouwer kiest voor een BSM dan is het belangrijk dat hij een aantal zaken goed in overweging neemt. De Mestbank stelt immers **geen eisen naar spreiding of frequentie van de monsternames**. Er wordt tevens geen minimale tijdsperiode vastgelegd waarbinnen de stalen moeten genomen zijn.

De landbouwer dient goed na te gaan dat de monsternames gebeuren op **momenten die relevant zijn** voor de bedrijfsvoering. Het hangt met andere woorden af van het bedrijfsmanagement hoe een monsternamecampagne voor zijn bedrijf het best gebeurt om een zo correct mogelijke inhoud te hebben van de mest die aanwezig is op zijn bedrijf gedurende het jaar. Uiteraard kan hij kiezen om zo snel als mogelijk 4 stalen te nemen en over te schakelen naar een BSM, maar dat is niet in alle situaties een garantie dat de samenstelling voor zijn bedrijf dan correct werd bepaald.

Volgende **lijst van aandachtspunten kunnen een leidraad** zijn. Deze zijn zeker niet limitatief, maar kunnen ervoor zorgen dat hij een zo realistisch mogelijk beeld heeft van de mestsamenstelling op zijn bedrijf. Bij het bepalen van een monsternamecampagne is het belangrijk om alle handelingen op het bedrijf die de inhoud van de mest kunnen laten variëren in kaart te brengen

- Monsternames **zoveel mogelijk spreiden over de tijd** zo kunnen lange termijn veranderingen opgevangen worden. Vb bij een "all-in-all-out" systeem moet minstens 1 ronde bemonsterd worden. Bedrijven die twee maal per jaar mest afvoeren kunnen best tijdens beide campagnes monsternames uitvoeren alvorens over te schakelen naar een BSM
- **Eerste en laatste transporten** van een reeks aaneensluitende vrachten kunnen best **vermeden** worden om te bemonsteren.
- Kelders waarboven **verschillende diercategorieën** (varkens) worden gehouden kunnen **best gemixt** worden.

- Verschillende **stallen of kelders** kunnen **samen** genomen worden op voorwaarde dat het management in alle stallen gelijkaardig is. vb. Diersoort, voeding, waterhuishouding, voedersysteem.
- Combineren van **verschillende meststromen** in een kelder geeft aanleiding tot grote verschillen en bijgevolg kan BSM in praktijk niet toepasbaar zijn, tenzij de handeling een constante is in de bedrijfsvoering. **Vb toevoegen van waswater van luchtwasser, spoelwater, effluent**,... aan de dierlijke mest kan beter gebeuren verspreid over het jaar dan op 1 moment in het jaar. Bijkomend moet deze mengeling afgezet worden als mengeling en niet als zuivere varkensmest. Nog beter is dat dergelijke stromen apart worden afgezet
- **Emissie-arme stallen** die met verschillende mestkanalen zitten leveren ook uiteenlopende resultaten op tussen de verschillende kanalen. Een optie hier is om te werken met een tussenopslag en al de mest vanuit de tussenopslag te laten vertrekken.
- Maatregelen om de **homogeniteit** van de mest te bevorderen, moeten altijd uitgevoerd worden en niet enkel voorafgaand aan de monsternames.

U dient er rekening mee te houden dat de resultaten, hoe goed ze ook zijn, enkel waarde hebben als ze bekomen werden uit monsters die de dagdagelijkse praktijk van het bedrijf reflecteren.

1.3.4 Moeten alle analyseresultaten van eenzelfde jaar zijn om een BSM te bepalen?

Neen er wordt geen termijn gehangen waarbinnen de stalen genomen moeten worden voor de bepaling van een BSM. Men kan dus alle resultaten over verschillende jaren meenemen tot zolang het jaren betreft waar aaneensluitend gekozen is voor analyses.

1.3.5 Is er een mogelijkheid dat een landbouwer aangeeft dat stalen niet relevant zijn voor bedrijfsvoering zodat deze niet meegenomen worden voor BSM?

Een landbouwer kan steeds vragen een nieuw ijkpunt in te stellen als daar argumenten voor zijn. Dit zorgt ervoor dat stalen die betrekking hebben op een periode die niet realistisch is voor de bedrijfsvoering niet worden meegenomen en landbouwers deze niet meenemen en zo nooit aan een BSM komen.

1.3.6 Is een BSM mogelijk bij een traditionele stal en emissiearme stal op zelfde locatie?

Ja dat is mogelijk. Dit gaat dan wel over 2 BSM's gaan. Een emissiearme stal die goed functioneert moet er immers voor zorgen dat de mestsamenstelling anders zal zijn dan in een traditionele stal. De landbouwer zal in dergelijk geval bij zijn keuze de opsplitsing moeten maken en vervolgens stalen nemen van de verschillende stallen en hierbij aangeven welke stalen van welke stal afkomstig zijn. Zo kan er gewerkt worden naar een BSM op iedere stal apart en kan het ook voorkomen dat op de ene stal men een BSM heeft en op de andere men moet blijven werken met analyses omdat de variatie daar te groot is.

1.3.7 BSM. Kan er altijd eerst naar de laatste 4 analyseresultaten gekeken worden om te zien of BSM voldoet, indien niet, alle stalen meerekenen?

Het risico dat er dan een BSM gegeven wordt die er eigenlijk geen is, neemt aanzienlijk toe.

Je kan immers maar spreken van een bedrijfsspecifieke mestsamenstelling als blijkt dat de samenstelling voldoende stabiel is. Als dat effectief zo is dan zal dat naarmate er meer analyses binnenkomen, blijken.

Als uit een eerste set van 4 blijkt dat er geen BSM is en uit een volgende afzonderlijke set van 4 komt wel een BSM dan is er iets heel raars aan de hand. Want als de tweede set van 4 dezelfde mest is qua samenstelling (wat je toch verwacht bij een BSM...) als de eerste set van 4 dan zou de totale set van 8 ook de toets voor een BSM moeten doorstaan en dan maakt het dus geen verschil dat je ze alle 8 samen neemt. Als dat niet het geval is, dan kan je hoogstens stellen dat de tweede 'batch' redelijk homogeen was, maar dat betekent dus niet dat de mestsamenstelling uit die stal(len) voldoende homogeen/stabiel is om van een BSM te kunnen spreken.

Echter als er redenen zijn om aan te nemen dat er stalen bijzitten die niet realistisch zijn kunnen deze gemotiveerd niet in rekening worden gebracht. Men kan als landbouwer ook steeds een nieuw nulpunt instellen als daar redenen voor zijn. Vanaf dat punt worden dan stalen in het verleden niet meer meegenomen.

1.4 FORFAIT

1.4.1 Op welke basis zijn de nieuwe forfaitwaarden van varkensmest er gekomen?

De nieuwe forfaitwaarden zijn gebaseerd op alle resultaten van vrachtstalen die de mestbank ter beschikking heeft. Uit het project is gekomen dat de variatie in de putstalen veel groter is vandaar dat voor het bepalen van de nieuwe forfait enkel vrachtstalen in rekening zijn gebracht. Dit zijn vrachtstalen genomen door onze dienst Handhaving sinds 2009 en alle vrachtstalen uit het pilootproject.

Nieuwe resultaten van vrachten zullen gebruikt worden om deze forfaits eventueel bij te sturen indien nodig. In de wetgeving is voorzien dat deze kunnen aangepast worden door de minister.

1.4.2 Welke varkensmest codes zijn er vanaf 2018 van toepassing?

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de verschillende mestcodes voor varkensdrijfmest.

Mestcode	Mestnaam	Mestvorm	Omschrijving	Forfait	Analyse	Vrachtstalen verplicht
9	Zeugen en biggen	Mengmest	mest van zeugen en biggen tot 20 kg	ja	ja	ja
12	Vleesvarkens	Mengmest	vleesvarkensmest	ja	ja	ja
46	Zeugen kraamstal	Mengmest	enkel mest van de zeugen in de kraamstal (incl. biggen tot 7kg)	nee	ja	ja
45	Zeugen dekstal	Mengmest	enkel mest van de zeugen in de dekstal	nee	ja	ja
499	Biggen	Mengmest	enkel mest van de biggenbatterij (7kg – 20kg)	ja	ja	ja

747	Mengeling varkensmest	Mengmest	mengeling van meerdere soorten varkensmengmest	nee	ja	ja
748	Mengeling varkensmest en rundveemest	Mengmest	mengeling van varkensmengmest en rundveemengmest	nee	ja	ja
481	Varkensmest na scheiding dun	Vloeibare mest	dunne fractie na scheiden varkensmest	nee	ja	nee
482	Varkensmest na scheiding dik	Vaste mest	dikke fractie na scheiding varkensmest	nee	ja	nee
741	Mengeling varkens en spui chemische wasser	Vloeibare mest	mengeling van varkensmest en spuiwater van een chemische wasser	nee	ja	ja
744	Mengeling varkens en spui biol wasser	Vloeibare mest	mengeling van varkensmest en spuiwater van een biologische wasser	nee	ja	ja

1.5 STOCK

1.5.1 Hoe zit het met een zeugenhouder waar de gedekte en kraamzeugen op 2 aparte kelders zitten? Zijn eindstock 2017 wordt opgegeven aan het huidige forfait voor zeugen+biggen. Volgend jaar kiest hij voor analysesysteem. Dan wordt de stock op 1/01/2018 uitgesplitst naar dekzeug en kraamzeug met elk hun eigen analyse? Hoe wordt die hoeveelheid zeug+big uitgesplitst naar die twee mestsoorten?

Hij zal dan eind 2018 zijn stocks ook apart moeten opgeven. Indien we van dergelijke bedrijven de balans maken zal vnl ook de volumes meegenomen worden want de som van dek en kraam is wel de hoeveelheid mest van zeugen en biggen eind 2017.

1.5.2 Wat met de stock bij een landbouwer die kiest voor analyses?

De analysecijfers (gebaseerd op minstens 2 vrachtstaalnames) is voor 3 maand geldig en wordt dan vervangen door nieuwe cijfers. Met welke cijfers wordt dan die beginstock bepaald? Met de eerste analysecijfers van het jaar of met een gemiddelde van de verschillende kwartalen?

Dat zal het gemiddelde van de verschillende kwartalen zijn als er geen analyse beschikbaar is op het einde van het jaar die nog geldig is. Dat is enkel van toepassing indien een bedrijf wordt doorgerekend door de mestbank.

////////////////////////////////////

Regel die wordt in acht genomen voor het bepalen van de inhoud van de opslag varkensmest op 1 januari.

- Indien men een aanvaarde BSM heeft dan is dat ook de waarde voor zijn opslag
- Indien er een geldige gemiddelde samenstelling van minstens 2 vrachtanalyses of een opslagstaal (niet varkensmest) is gekend van max drie maand oud dan is dat de samenstelling voor de opslag. Dus stalen genomen tussen 1/10 en 31/12
- Indien bovenstaande er niet is dan wordt de inhoud bepaald door het gemiddelde van alle gekende vrachtanalyses van het afgelopen jaar (moeten er dus minstens 2 zijn) Uitzondering: Meest recente analyse tussen 1/1 en 15/2 (dit kan dus zowel een resultaat zijn van een gemiddelde van vrachtstalen of het resultaat van een opslagstaal)
- Indien er geen enkele, maar 1 vrachtanalyse, of enkel opslagstalen van voor 1/10 beschikbaar zijn, wordt de forfait genomen (kleine bedrijven bvb)
- Indien er geen forfait is, dient men een putstaal te nemen. (Dus enkel in geval van mengeling)

De beginstock zal bij de balansberekening op de aangifte steeds de eindstock zijn van het jaar voordien. Voor balans 2018 zal er wel gerekend worden met de nieuwe forfaitcijfers van varkens voor de beginstock ook al gebeurde de aangifte voor 2017 met oude forfaits.

1.5.3 Een rundveehouder die zijn eindstock 2017 opgeeft met een analyse van 2017, en in 2018 kiest voor FF-systeem, ziet dus zijn opgeslagen hoeveelheid mest omgezet naar de FF-cijfers. Dit kan betekenen dat de opgeslagen hoeveelheid nutriënten stijgt of daalt? Klopt dit?

Voor de stocks gaan we in de toekomst naar aangifte toe vnl belang hechten aan de volumes. Deze worden dan afhankelijk van het jaar dat eventueel wordt doorgelicht of wordt bekeken, berekend op basis van het gekozen systeem. In uw voorbeeld gaan we ervan uit dat de landbouwer enkel voor FF gaat kiezen als de FF realistisch is tov van de gekende analyses op dat bedrijf. Indien daar veel verschil op zit is het geen goed idee om over te schakelen. Het doel van al deze wijzigingen is om meer naar de realiteit te gaan voor onze mestsamenstellingen. Dus indien hij zo werkt zal inderdaad zijn nutriënteninhoud tussen 2017 en 2018 wijzigen (stijgen of dalen tov 2017) maar in principe zal dat beperkt zijn daar dit bedrijf een bedrijf is dat eigenlijk weet wat er in zijn mest zit en enkel overschakelt naar FF als deze dichtbij de analyses zit.

Concreet:

- In de balans op het aangifteloket zal gerekend worden op basis van de aangifte eindstock 2017, met uitzondering van de opslag van varkensmest die gebeurde op basis van oude forfaitcijfers. Deze worden gerekend aan de nieuwe forfaitcijfers.
- indien zijn bedrijf door de mestbank wordt bekeken voor PJ 2018 zal gerekend worden met de FFwaarden voor zijn beginstock en eindstock om zijn volledige balans te maken
- indien dit bedrijf bekeken wordt voor PJ2017 zal zijn stock afgerekend worden aan de analysewaarden wat nutriënten betreft.
- Indien dit bedrijf kiest om in 2018 met analyses te werken zal hij eind 2018 zijn inhoud moeten opgeven in volumes en nutriënten worden dan bepaald op basis van een analyse die op dat moment nog geldig is (3 mnd niet verstreken) of het gemiddelde van alle analyses van 2018 indien het over vrachtstalen gaat. In dergelijk geval blijft beginstock de analyse van eindstock 2017 en de eindstock de analyse van eind 2018.

1.6 NER

1.6.1 Zal in de toekomst de berekening van de te verwerken hoeveelheid stikstof voor de plicht nav overname van NER zonder 25 % annulering ook met nieuwe cijfers gebeuren ?

De verwerkingsplicht ikv overname NER wordt tot op heden berekend met de forfaitaire cijfers van MAP3. Deze werden ikv Vlareme 2 geüpdate aan de huidige FF cijfers.

Enkel bij varkens en bij diersoort 'andere' verandert de factor. Bij varkens gaat het van factor 0,65 naar 0,64 en bij de diersoort andere van 0,66 naar 0,67.

1.6.2 Er staat vermeld dat bij vrijwillige annulatie van NER MVW dit doorgegeven wordt aan de vergunningverlenende overheid. Welke is de aanleiding hiervoor ?

In het Mestdecreet staat in artikel 35 nog een kapstok rond de milieuvergunning. Vandaar dat in VLAREME2 de tekst van het huidige NER besluit hierover moesten blijven staan.

In de praktijk wordt dit niet doorgegeven aan de vergunningverlenende overheid.

1.6.3 Overlaten van NERD's => laatste 3 jaar geen boete of dergelijke gekregen omwille van niet-bewezen mestafzet maar balans klopt wel niet => word ik al dan niet gekort op overdracht van NER?

De wetgeving rond de reductie obv niet-bewezen mestafzet in kader van een overdracht NER werd niet aangepast in Vlareme 2 naar aanleiding van de nieuwe regeling rond de mestsamenstelling (o.m. BSM).

Voor de afgelopen 3 kalenderjaren wordt nog steeds het gemiddelde percentage van de niet-afgezette mest op basis van de P2O5 balans bepaald.

Het is belangrijk dat de landbouwer kiest voor het systeem dat het beste bij zijn bedrijf past. Als de mestinhoud teveel afwijkt van de FF kiest hij beter voor analyse.

Als hij kiest voor het systeem dat het best de realiteit benadert verwachten we geen probleem met zijn P2O5 balans en zal er geen reductie van NER toegepast worden omwille van niet-bewezen mestafzet.

We verwachten geen grote problemen rond onbalansen van P2O5 die louter veroorzaakt zouden worden door het systeem van de analyses of BSM. Moesten er zich toch problemen met de P2O5 balans voordoen die voortvloeien uit het toepassen van het systeem van de analyses en BSM, dan zal dit individueel worden bekeken door de Mestbank.

De BSM of het nieuwe systeem van de correctere mestsamenstelling treedt in werking op 01.01.18. Dit heeft ten vroegste een impact bij de overnames ingediend met een overnamedatum vanaf 01.10.2019. Dan wordt voor het eerst het jaar 2018 meegenomen bij de bepaling van de niet-bewezen mestafzet. De jaren 2016, 2017 en 2018 zijn dan van toepassing.

////////////////////////////////////

1.8.3 Moet een erkend mestvoerder een opleiding bij VITO en VLM gevolgd hebben?

De opleiding is **geen verplichting**, maar **eerder informatief van aard**. In deze opleiding wordt er toegespitst op de wijze waarop een dossier samengesteld moet worden om een kwalificatie te krijgen. Dit dossier kan evengoed door een transporteur ingediend worden die dit zelf doet zonder opleiding of zich laat bijstaan door een studie bureau of dergelijke. Uiteraard moet het dossier volledig en in orde zijn alvorens men stalen mag en kan nemen.

Alle chauffeurs kunnen intern opgeleid worden. In het dossier dient beschreven te worden hoe de interne opleiding wordt geregeld.

1.8.4 Wat houdt de procedure van erkenning voor transportstalen juist in?

Dit wordt een nieuwe pakket (Bemonstering bij transport) in de **erkenning in VLAREL**. Wat wil zeggen dat een erkende mestvoerder die vrachtstalen wil beginnen nemen een dossier zal moeten indienen bij VITO (audit@vito.be). De minimale vereisten vind je terug op de [website](#). Eens men een dossier heeft ingediend en het is volledig verklaard zal een audit worden ingepland.

Tijdens de audit wordt het kwaliteitshandboek overlopen en dient men een technische proef uit te voeren. Er worden dan eventuele opmerkingen/aandachtspunten gemaakt.

Deze opmerkingen zijn opgesplitst in 2 soorten opmerkingen en worden neergeschreven in een auditverslag door VITO:

- **A-opmerkingen:** Opmerkingen die een kwalitatieve staalname niet kunnen garanderen. Vb. Nog geen zijbuisapparaat aanwezig, gebruik van verkeerde recipiënten, nog geen afspraken met labo,...
- **B-opmerkingen:** Opmerkingen die eerder van administratieve aard zijn, maar niet beperkend om kwalitatieve staalname te garanderen. Vb. Organogram ontbreekt, interne audit nog niet geregeld, registratiesysteem klachten, versiebeheer,...

Als er geen A-opmerkingen meer zijn dan kan een transporteur starten met stalen te nemen. VITO zal dan positief advies verlenen en VLM geeft de toestemming.

Men heeft dan 2 maanden om ook de B-opmerkingen in orde te brengen, als deze niet in orde worden gebracht binnen deze termijn kan VLM de toestemming om stalen te nemen terug intrekken.

1.8.5 NIR-systeem

Worden de resultaten van het NIR-systeem aanvaard voor transportdocumenten?

Hier moet nog onderzoek naar gebeuren en is zeker nog niet voor de eerste jaren. Het NIR-systeem op zich is een goed systeem om correcte bemesting te kunnen uitvoeren, maar om de resultaten van deze systemen te gebruiken om de mestboekhouding van een bedrijf op te baseren is het nog te vroeg. Dit systeem wordt wel verder opgevolgd en onderzocht.

1.8.6 Juridische aansprakelijkheid van het nemen van vrachtstalen

Is een transporteur juridisch aansprakelijk in het kader van de monsternamen?

Ja, wie de stalen neemt is verantwoordelijk. De transporteur is verantwoordelijk dat de monsternamen en de bewaring van de monsters gebeurt conform de voorschriften. Hij krijgt hier ook een kwalificatie voor en draagt

bijgevolg de verantwoordelijkheid voor de monstername en bewaring van de monsters tot op het moment dat de monsters worden overgedragen aan het erkende laboratorium.

1.8.7 Facturatie van de monstername?

Voor de monstername kan de transporteur een bijdrage vragen. Tenslotte betaalt de landbouwer de dag van vandaag ook de monstername aan het labo. Door dit systeem wordt de transporteur vergoed voor monstername en zal het labo vergoed worden voor de analyse. De prijs is niet wettelijk vastgelegd.

1.8.8 Bewaring van de monsters

Moeten de monsters koel worden bewaard? Hoe moeten ze dat in de praktijk gaan doen? Kan de monstername niet gebeuren in verzegelde potten en stalen achtergelaten bij landbouwer?

De monsters moeten koel bewaard worden. Dat is minimaal in een frigobox met koelelementen. Principe hier is dat de monsters zeker niet kunnen opwarmen.

Monsters kunnen niet bij de landbouwer achtergelaten worden. Er bestaan systemen om monsters te verzegelen na monstername. Hierdoor verplaats je ook de verantwoordelijkheid van de bewaring en het tijdig binnenbrengen naar de landbouwer zelf. Anderzijds kan je je afvragen of de hoeveelheid stalen die men zal moeten nemen op 1 dag zo groot zal zijn dat het praktisch niet mogelijk is om deze in een frigobox te bewaren.

1.8.9 Welke bemonsteringsapparaten zijn allemaal toegelaten?

Alle manuele en automatische systemen die in Nederland gehomologeerd zijn zullen ook in Vlaanderen kunnen gebruikt worden (vb. volautomatisch systeem). Ondertussen is er ook een protocol uitgewerkt dat fabrikanten van nieuwe toestellen moeten doorlopen om toelating te krijgen om hun toestel te vermarkten en te gebruiken. Ondertussen is er 1 firma in Vlaanderen die ook een goedgekeurd toestel heeft.

1.8.10 Moet het bemonsteringsapparaat vast gemonteerd staan op transportmiddel?

Het bemonsteringsapparaat moet niet vast staan op het transportmiddel of niet vereist dat dat onlosmakkelijk moet gelinkt worden. Men kan perfect 1 toestel kopen en inzetten waar nodig.

Men kan ook kiezen om met een kleine camionette van hier naar daar te rijden om monsters te nemen. Het is uiteraard aan de transporteur om in te schatten wat voor hem het beste uitkomt wat betreft kosten/baten.

1.8.11 Mogen EM die zelf landbouwer zijn stalen nemen van hun eigen mest?

Erkend mestvoeders die zelf landbouwer zijn mogen geen stalen nemen van hun eigen mest. Dit staat niet letterlijk in de wetgeving, maar valt onder de deontologie van de staalnemers. Als staalnemer kan/mag je geen stalen nemen van eigen mest of op eigen percelen. Dat is een algemene regel die van toepassing is op alle types van monsternames. Mest bemonsteren van mest bestemd voor eigen verwerking kan wel.

1.8.12 Mag een chauffeur van een transportbedrijf dat gekwalificeerd is stalen nemen van een transport dat niet gevoerd wordt door het bedrijf.

De erkenning/kwalificatie om stalen te mogen nemen wordt gegeven op niveau van de erkend mestvoeder. Het is dus enkel het personeel dat opgeleid is binnen de firma en gekend is bij VLM in het SMIL loket dat stalen

////////////////////////////////////

mag nemen. Stalen gaan nemen bij een ander transportbedrijf kan als dat transportbedrijf ook een kwalificatie/erkenning heeft en de chauffeur ook daar is gergistreerd en opgeleid.

1.8.13 Mag een chauffeur in onderaaneming bij een gekwalificeerd transporteur stalen nemen?

Indien de onderaannemer een chauffeur is die met zijn eigen trekker rijdt en dus erkend mestvoerder is van de mest die vervoerd worden dan kan dat niet onder de erkenning/kwalificatie van de transporteur die de aanhanger levert en de kwalificatie heeft.

De regel is dat de erkenning/kwalificatie gegeven wordt op niveau van de erkend mestvoerder. Degene die dus op het transportdocument vermeld staat als transporteur (wat dus steeds degene is van wie het trekkend voertuig is) moet de erkenning/kwalificatie hebben.

1.8.14 Mogen erkend mestvoerders die stalen nemen hun stalen afleveren bij een ophaalpunt van een labo?

Ja, dat is geen probleem. Men moet wel goed op de hoogte zijn wanneer de stalen opgehaald worden door het labo. Immers de 7 dagen tussen staalname en analyse moet ten allen tijde gerespecteerd zijn. Dus als men als voerder zelf 7 dagen wacht alvorens dat daar te deponeren dan kan het onmogelijk tijdig geanalyseerd worden en is bijgevolg de analyse ongeldig. Dit moet ook zo beschreven staan in het kwaliteitshandboek.

